METSÄPLUS

Minun hermot eivät kestä viikatteella heinäämistä. Taimia sai kierrellä kuin kissa kuumaa puuroa, ja panin niin monta tainta pilalle. METSÄNOMISTAJA TAUNO HOLAPPA, SYSMÄ

KOLUMNI

Tarkoitus pyhittää keinot

Tuleva metsälain uudistus vie metsätaloutta juuri oikeaan suuntaan. Metsäomistajille tulee omien metsiensä käsittelyyn ja hoitoon lisää vapautta ja vastuuta. Uusien toimintavaihtoehtojen mahdollisuus lisää todennäköisesti metsänomistajien kiinnostusta omiin metsiinsä.

Toisaalta, metsäomistajien on edelleen huolehdittava metsän uudistamisesta eikä monimuotoisuudelle tärkeitä kohteita saa tuhota. Itse asiassa ympäristönäkökohtien huomioonottamista helpotetaan, määrittelemällä tarkemmin millaisia ne tärkeät kohteet oikein ovat. Samalla parannetaan metsäomistajien oikeusturvaa. Ja mikä tärkeintä, viranomaisvalvontaa ja byrokratia vähennetään.

***

Tämä ei kelpaa kaikille. Ympäristöjärjestöt ja ympäristöministeriö ovat tyytymättömiä lakiluonnokseen ja katsovat sen vaarantavan metsäluonnon ekologisen kestävyyden, vaikka uusi laki tulee lisäämään merkittävästi myös metsien monimuotoisuutta. Näyttää siltä, että ympäristöasioissa mikään ei riitä ja kompromisseja ei tehdä.

Mielenkiintoista on, että samat tahot, joka eniten arvostelevat ja kauhistelevat perinteistä metsätalouden viranomaisvalvontaa, peräänkuuluttavat ympäristö- ja luonnonsuojelullisista syistä lisää byrokratiaa ja viranomaisten tiukempaa otetta. Vielä mielenkiintoisempaa on, että ympäristöliike, joka haluaa liberalisoida muuta yhteiskuntaa, ei halua liberalisoida omaa ydinaluettaan.

***

Vielä 1980-luvun lopulla metsälain valvojalta tuli rapsut, jos ajourat olivat liian puustoisessa kohdassa leimikkoa. Tuomio tuli metsänhävittämisestä ja metsät rauhoitettiin. Nyt tulee raastupaan lähtö, jos ajoura on liian lähellä puroa tai puu kaadetaan ympäristön kannalta arvokkaasta paikasta.

Itse asiassa nyt on menty vielä pidemmälle kuin silloin, kun metsälaki alkoi pykälällä ”metsää älköön hävitettäkö”. Nyt väärän puun kaatamista tai ajouran väärää paikkaa pohtii käräjäoikeus ja vastuu on rikosoikeudellinen. Toki metsät ovat monimuotoisuuden kannalta tärkeitä, mutta olisikohan käräjäoikeuksilla jotain tarpeellisempaa tekemistä?

***

Meillä on yllin kyllin metsiä niin suojeluun kuin talouskäyttöön. Itse asiassa metsäteollisuuden nykyisellä kapasiteetilla ei ole edes mahdollista vaarantaa metsäluonnon monimuotoisuutta. Ja metsäomistajat eivät ole paatuneita luonnontuhoajia. Pieni askel inhimillisempään suuntaan myös ympäristöasioissa olisi paikallaan. Hyvä esimerkki on vapaaehtoisen luonnonsuojelun aiheuttama asennemuutos metsänomistajissa: tarjontaa on nyt enemmän kuin kysyntää.

JUHA HAKKARAINEN
on MTK:n metsäjohtaja.
juha.hakkarainen@mtk.fi

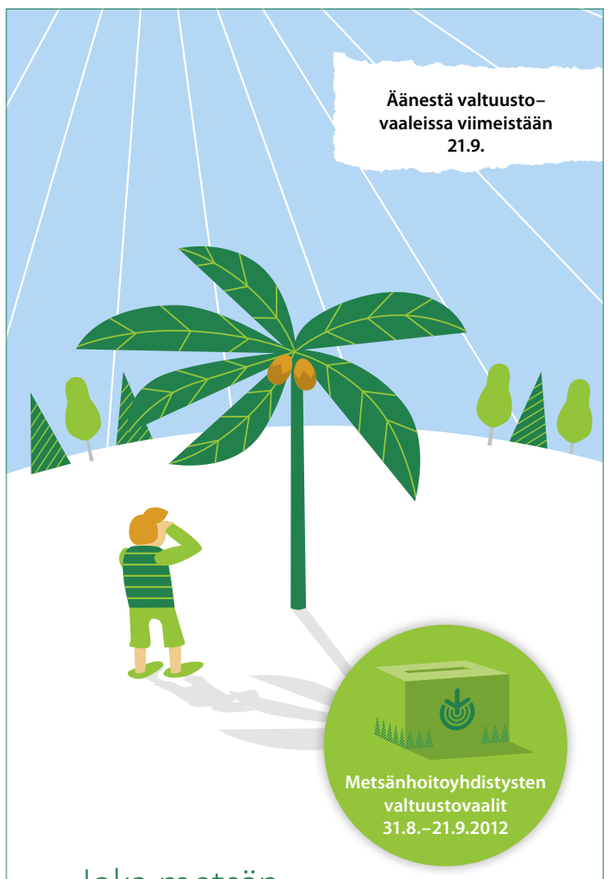

Joka metsän puustosta tulee olla vähintään 5 % palmuja.

Eihän se nyt niin mene!

Metsänomistajat yhdessä vaikuttavat metsiensä käyttöä koskeviin säädöksiin. Haluathan jatkossakin metsänomistajien itse päättävän metsiensä hoidosta?

Metsänhoitoyhdistys ajaa metsänomistajan etuja. Anna äänesi valtuustovaaleissa. Äänestämällä osoitat, että metsänomistajana haluat itse päättää metsistäsi ja niiden käytöstä.

Lue lisää: **www.mhy.fi** ja **www.metsänomistajat.fi**

metsänhoitoyhdistys

Metsänomistajat. Edunvalvontaa puun juurelta Brysseliin.

Taimikon heinäys nopeutuu uudella työkalulla

Sysmäläisen Tauno Holapan raivaimella taimikon varhaishoito sujuu tehokkaasti ja taimia säästäen. Keksijän mielestä totutun työtavan kyseenalaistaminen kannattaa aina.

KARI SALONEN

Tauno Holapan raivaimessa on leikkaava terä ja viisi piikkiä. Piikit helpottavat taimien etsintää ja suojaavat terää kiviltä.

SYSMÄ (MT)

”Terve tyytymättömyys on kehityksen ensimmäinen ehto. Sitten ei vaadita kuin ajatteluelin töihin ja näppäryyttä sormiin”, sanoo **Tauno Holappa**.

Sysmäläinen metsänomistaja, rakennustyön opettajan ammatista eläkkeelle jäänyt mies oli tyytymätön viikatteeseen ja muihin tarjolla oleviin ”isoisän aikaisiin” taimikonheinäysvälineisiin. Niinpä hän kehitti itse paremman.

Väline muistuttaa ensi näkemältä jonkinlaista haraa. Varren päähän on kiinnitetty teroitettu metallinpala, josta erkanee viisi loivasti kaareutuvaa piikkiä.

Heinä katkeaa työntävillä liikkeillä

Ensin pelastettava taimi etsitään heinikon seasta. Pitkän varren ja haravamaisen terän avulla kasvustoa voi helposti taivutella.

Itse heinäys sujuu ripeillä, kehosta pois päin työntävillä liikkeillä. Työkalu ei tylsy helposti. Jos sattuu osumaan kiveen tai maahan, piikit ottavat iskun vastaan.

Heinät ja aivan pienet puunvesat katkeavat helposti, sentin vahvuinen vesa alkaa olla liikaa.

Uusi työkalu on herättänyt kiinnostusta. Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistys on kirjoittanut siitä verkkosivuillaan. Sitä on kokeillut myös Työtehoseuran tutkija **Arto Mutikainen**. Mutikainen piti Metsälehden haastattelussa Holapan työkalua parhaana kokeilemistaan heinäystyökaluista.

Keksijä itsekään ei vaihtaisi mihinkään muuhun välineeseen.

”Minun hermot eivät kestä viikatteella heinäämistä. Taimia sai kierrellä kuin kissa kuumaa puuroa, ja panin niin monta tainta pilalle.”

Kaatokahva ja raivaussaha uusiksi

Heinäystyökalu ei ole jäänyt ainoaksi Holapan taimikonhoitokeksinnöksi.

Työkaluvarastosta löytyy metalliputkesta taivutettu, omatekoinen moottorisahan kaatokahva, joka on kuulemma niin mukava, että sillä jaksaa sahata 14 tunnin rupeaman.

Kun sahan laskee kahvojen varaan maahan, se seisoo valmiiksi viilausasennossa.

Holappa on peukaloinut myös raivaussahaansa taimia säästäväksi. Hänen mallissaan terä pääsee leikkaamaan vain eteenpäin. Toimintasäde pienenee, mutta vastapainoksi taimet säästyvät varmasti vahinko-osumilta.

» Monelta puuttuu uskallus. On pelko joutua naurunalaiseksi. Minä ajattelen, että mitäs sitten, nauru on iloinen asia.«

TAUNO HOLAPPA

Tauno Holapan raivaussahalla voi työskennellä turvallisesti lähellä kasvatettavaa tainta. Sillä saa enintään noin viiden sentin vahvuista vesakkoa nurin.

Keksijän mielestä hänen omatekoinen kaatokahvansa on kaupallisia malleja parempi selälle.

Kaupasta Holapan keksimiä työkaluja ei saa, ei ainakaan vielä.

Keksijä on tottunut epäluuloon ja vähättelyyn.

”Soitin Stihlille raivaussahahommasta. Eivät kiinnostuneet. Pitäisi edes tutkia asia ja sitten vasta hylätä.”

Sarjatuotantoon pääsy hankalaa

Tie prototyypistä sarjatuotantoon on vaikea. Pientä sarjaa ei kannata teettää, koska silloin jo materiaaleista pyydetään niin kovia hintoja, että valmiista työkalusta tulisi aivan liian kallis.

Heinäystyökalu on sentään poikinut yhteydenottoja.

Holappa ei itse halua yrittäjäksi ikänsä vuoksi. Häntä ei haittaisi, vaikka joku muu hyötyisi lopulta työkalun myynnistä.

”Olen sen verran patriootti, se olisi Suomen etu. Hoitamatonta metsää on niin paljon.”

Holapan mielestä metsänhoitoyhdistykset voisivat kannustaa uuden, työtä nopeuttavan laitteen avulla metsänomistajia taimikonhoitoon.

Hän arvelee, että työtavat kehittyisivät yleensäkin paremmiksi, jos uskallettaisiin kyseenalaistaa sen sijaan, että toistetaan loputtomiin kerran opittua. Hyvät ideat jäävät pimentoon, ellei niitä tuo rohkeasti esiin.

”Monelta puuttuu uskallus. On pelko joutua naurunalaiseksi. Minä ajattelen, että mitäs sitten, nauru on iloinen asia.”

HENRIK SCHÄFER

Ponsse vastuullisin keskisuuri työnantaja

Ponsse palkittiin vuoden 2012 vastuullisimpana keskisuurena kesätyönantajana.

Vastuullinen kesäduuni -kampanja palkitsi kolme yritystä kolmessa kategoriassa: pienet alle kymmenen, keskisuuret alle sadan ja suuret yli sadan kesätyöntekijän työpaikat.

Suurten kategoriassa voittajaksi ylsi YIT ja pienten sarjan Helen Sähköverkko Oy. Kilpailun voittajat saavat käyttöönsä Vastuullisin kesäduuni -tittelin ja -logon.

Työnantajia koskevat tiedot kerättiin suoraan organisaatiossa työskennelleiltä nuorilta. Kysymykset koskivat nuorten tyytyväisyyttä työnantajaansa sekä hyvän kesätyön periaatteita, joita kampanja edistää.

MT

Mönkijän varusteeksi uusi metsäperäkärry

Mönkijöitä valmistava ja myyvä BRP Finland Oy ja Nokka Oy tuovat markkinoille uuden metsäperäkärryn.

Peräkärryssä on tuhannen kilon kantavuus ja 4,2 metriin ulottuva hydraulikuormain. Peräkärry saa voimansa aggregaatin pyörittämästä hydraulipumpusta. Voima välittyy painorullilla myös peräkärryn vetäviin pyöriin.

Peräkärryn teli siirtyy hydraulisylintereillä. Vetokoukkuun kohdistuvaa painoa voi näin säätää.

”Ilman peräkärryn vetoominaisuuksia mönkijällä ei kannata mennä tukkimetsään”, Nokka Oy:n myyntijohtaja **Lassi Pesonen** sanoo.

Hän uskoo uutuusperäkärryn kiinnostavan etenkin ruotsalaisia ostajia. BRP markkinoi tuotetta Suomen lisäksi Norjaan ja Ruotsiin.

BRP Finland Oy:n lisävarusteiden tuotevastaava **Henri Toppala** kertoo, että Nokka on tehnyt heille ennenkin mönkijän peräkärryjä. Uutuusmalli on Nokan suunnittelemakin.

Aiempaa peräkärryä on myyty lähes sata kappaletta.

Toppalan mukaan Suomessa mönkijöitä myydään paljon työkäyttöön. Muualla maailmassa ne ovat enemmän huviajeluun käytettyjä.

REIJO VESTERINEN

Lahopuut eivät häiritse ulkoilijoita

Lahopuut eivät häiritse Pyynikillä ulkoilijoita. Asian selvitti Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys.

Lahopuu on elinehto viidennekselle metsän lajeista ja merkittävä luonnon monimuotoisuutta ylläpitävä tekijä. Turvallisuussyihin vedoten lahopuuta viedään pois ulkoilumetsistä.

Yhdistyksen tekemän selvityksen mukaan valtaosa Pyynikillä ulkoilevista suhtautuu lahopuuhun myönteisesti ja katsoo lahopuun kuuluvan metsään. Noin kolmannes haastatelluista ei ollut kiinnittänyt lahopuuhun huomiota.

Vajaa kolmannes vastaajista piti lahopuuta metsässä epäsiistin ja hoitamattoman näköisenä.

Suurin osa vastaajista ei kokenut lahopuihin liittyvän turvallisuusriskejä, kunhan ne siirrettäisi pois polkujen välittömästä läheisyydestä.

Tampereen kaupunki on parhaillaan laatimassa Pyynikille uutta hoito- ja käyttösuunnitelmaa. Selvityksen perusteella Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ehdottaa, että Pyynikillä siirrytään entistä luonnonmukaisempaan, lahopuuta suosivaan hoitotapaan.

Reittien varrelle pystytettävät opastaulut voisivat vaikuttaa lahopuun merkityksen ymmärtämiseen.

MT